

הגדול הפכו עם מדוכא בבית הסוהר הירדני, הטניף המרחבי של האימפריאליזם הבריטי. האחרים הפכו פליטים חסרי כל בעזה, בטוריה, בלבנון, בסעודיה ובכוויית. לערבים אלה יש לנו מה להציע: שיחרור מעול המשעבד, בית לאומי חופשי, שיקום אישי וברית אחים כנה.

כיום הם שונאים העיקריים, החידקים הנושאים את המחלה האנטי-ישראלית בגוף הלאומי הערבי. אם נרצה בכך, יוכלו להיות מיליון שותפים, פזורים בכל העולם הערבי. לשם כך יש צורך רק בהחלטה נועזת ומנגנון ביצוע.

★ ★ ★

ההצעה אל העם הפלסטיני, סיכם אבנרי, צריכה להיות פשוטה וברורה: הגשת עזרה פעילה ומאסיבית לשיחרור

"העולם הזה" 950 (29.12.55) באיור של 13 שנה

החלק הערבי של ארץ-ישראל מכל שילטון זה, וכינונו כבית לאומי לצם הערבי הפלסטיני.

"בית לאומי זה יהיה קשור אל מדינת ישראל במסגרת ארצישראלית מאוחדת בי תחומי הביטחון, מדיניות החוץ, הכלכלה והפיתוח."

"מובן מאלי ששקש הדוק זה מחייב כי יטול בבית הלאומי הפלסטיני מישור ערבי האוהד את ישראל, מישור מתקדם ואנטי-אימפריאלי, המתאים לשיתוף פעולה. יש ראל זכאית וחייבת לדאוג לכך, לסובת הארץ ולסובת שני הצדדים גם יחד. כל מדינות העולם יבינו זאת.

"אם תתגשם תוכנית זאת, ילבשו כל שאר הבעיות השנויות במחלוקת צורה חדשה לגמרי, כאילו נגעה בהן ידו של מכשף. בעיית שיקום הפליטים תהיה פשוטה: בעזרת התוכנית לחלוקת מ"הירדן והלוואה בינלאומית, ישוקמו בזולק הערבי של ארץ ישראל ויהיו תוספת כוח לארץ כולה. לתעשייה הישראלית יהיה מרחב מחייה חדש. הבסיס החקלאי של המדינה יתרחב במידה מכרעת. הביטחון החיצוני של המדינה ישתפר עד ללא השוואה. בפני יהודים דתיים תיפתח לרווחה הדרך אל הכותל המערבי..."

★ ★ ★

דברים אלה נכתבו לפני 13 שנים — והם היו סיכום של שיחות רבות של עורכי העולם הזה עם אישים ערביים, ובעיקר פלסטינים, בחו"ל. קשה להגיד אותם כמאמר עיתונאי, מפני שהם למעשה תוכנית מדינית ברורה — תוכנית שהיתה אז מהפכנית, יוצאת-דופן, ושראתה כאוטו-סיה. שום אישיות ישראלית לא תמכה בה אז. כיום היא מעשית ובעלת אקטואליות בוערת. יותר ויותר אנשים — ישראלים ופלסטינים — דנים בה, תחת הכותרת הכללית של "תוכנית הפדרציה".

הורעים שנזרעו או מעל דפי העולם הזה נובטים עתה. אילו נערכה בחינה מחודשת זו לפני 13 שנה, יתכן שמפת המרחב היתה היום אחרת.

אשכנז

בעיצומה של פשיטת צה"ל, השבוע, שוחחתי עם אחד מראשי מע"י על תוצאותיה האפשריות של פעולה זו. "בכלל לא איכפת לנו אם חוסיין ייעלם," הצהיר בן-שיח. "הוא כבר לא דרוש לביטחון ישראל."

ומה יקרה, כאשר ייעלם המלך? "יהיה לנו יותר קל לדבר ישר עם הפלסטינים!" השיב.

★ ★ ★

למחרת ניתן היה לקרוא דיעה דר מה מעל דפי הארץ. במאמרו של שלמה אבינרי, הקמת מדינה פלסטינית ביהודה ובשומרון, קבע, תהיה שילוב כמעט-אידיאלי של האינטרסים של ישראל והתחושה הלאומית של ערביי פלסטין, אבל נוכחותו של ה"מלך חוסיין מפריעה לזאת.

לדעתו, הגיע הזמן להשתחרר מן "האש" ליהודה האשמים, שהוליכה שולל את המדיניות הישראלית מאז מלחמת העצמאות.

★ ★ ★

שמחת, במובן, לשמוע את דבריו של אותו ח"כ ולקרוא את מאמרו של אבינרי, כי שניהם מעידים על בחינה מחודשת של כמה מהגזרות היסוד המקודשות והקפואות — ביותר של המדיניות הישראלית.

אנו, עורכי העולם הזה, לא ראינו מעור למבלכים ההאשמים את בני-הברית הנ"כונים של ישראל במרחב. לא נתפסנו מ"עולם לאשליה, כי עבדאללה או חוסיין הם שיבטחו את גבולה המזרחי של המדינה, או יפתחו בפניה את הדלת להשתלבות במרחב. במחצית השנייה של דצמבר 1955 פרצו מהומות דמים בירדן. רבבות פלסטינים הפ"גינו נגד השילטון ההאשמי. כיסאו של חוסיין התגונד וכמעט נפל. לולא הדיכוי האכזרי של הלגיון הברדאי, היו המוני ה"פלסטינים משתלטים על עמאן וירושלים, חברון ושכם.

מה עשתה ממשלת ישראל? היא הודיעה כי כל שינוי בסטאטוס-קוו — קרי הפלת חוסיין — יגרוור אחריו פלישה ישראלית לירדן. בכך הצילה את המלך.

העולם הזה פירסם או סדרת מאמרים של אורי אבנרי, שניתח את האפשרות של פתיחת הסיבוב השני. במאמר הסיכום (העולם הזה 950) נגע עורך העולם הזה גם ביחסינו אל ממלכת ירדן:

"... מה הן מטרות המלחמה של מדינת ישראל? הבה נחזור עליהן מחדש: לשבור את חומת המצור הערבי, להשתלב בכלכלת המרחב, לרכוש שוק לתעשייתנו, מרחב למיסחרנו, ביטחון לצבא, שותפים לנייטרליות. במילים אחרות: להבטיח שיתוף פעולה פעיל עם חלק ניכר של העולם הערבי.

אולם יש עוד מטרה, המהדהדת עמוק בליבו של כל אחד מאיתנו: אנו רוצים בשלמות הארץ, בריפוי הפצע השותת דם בגוף המולדת.

על כן, האוייבת האמיתית של ישראל היא: ממלכת הירדן.

"מדינה רקובה וחסרת-בסיס, שנולדה במקרה כמחזרה על ברקי האימפריאליזם, סרטן על מפת המרחב, מיכשול גם לתנועה הלאומית הערבית וגם לתנועת התחייה העברית."

★ ★ ★

אורי אבנרי המשיך בתיאור האפ שרות של כיבוש הגדה המערבית בידי צה"ל, ותוצאותיו של כיבוש כזה על היחסיים בין ישראל לבין התושבים הפלסטינים. מסקנתו:

"אין שום צורך להסתער על הממלכה ההאשמית הירדנית מבחוץ. אפשר לשבור אותה מבפנים. מיבצע זה יהיה זול יותר בדם ובכסף, והוא עשוי להשיג את אשר לא ישיג שום מיבצע צבאי: שלום.

"כי בדרך זו אנו יכולים לרכוש לנו, זו הפעם הראשונה, בן-ברית ערביי גדול וחשוב: העם הערבי של פלסטין.

זה העם שהפסיד את מלחמת תש"ח. ישראל כבשה שטחים נרחבים. מצריים לכדה את עזה. סוריה השיגה ניצחון קטן של פרסטיגיה על ידי כינון האזורים הי"מפורזים. המנצח האמיתי היה המלך עבדאללה, אותו נוכל בוגדני, שהשלים את תושביו הנחשלים על עם ערבי בעל רמה הרבה יותר גבוהה, בעזרתה הפעילה של ממשלת ישראל, ששמרה אותו מכל פגע בימי מלחמת תש"ח על פי הסכם חשאי. "ערביי פלסטין נשארו העם המנוצח היחיד. הם איבדו את עצמאותם. רובם

תנועת העולם הזה - כוח חדש

הוועידה השנייה

(קולנוע תכלת, תל-אביב, שישי-שבת, 29-30 במארס 1968)

מושב-הפתיחה החגיגי ייפתח ביום שישי, בשעה 8.30 בערב,

עם הרצאתו של

ח"כ אורי אבנרי

הצירים מתבקשים להקדים לבוא, ולפנות ללישכת הוועידה,

אשר תעמוד לרשותם החל משעה 7 בערב.

אורחי הצירים, ואוהדי התנועה, אשר ירצו להשתתף במושב-

הפתיחה, יקבלו הזמנות בלישכת הוועידה, לפני פתיחת הוועידה.

חזק!

ספוסטיק - הכל מדביק!

בשפופרות לשמוש ביתי

**ספן בע"מ
עמק הירדן**

הפצה בלעדית: "עצמה", מוצרים פלסטיים, טלפון 624316, תל אביב

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי המערכת והמנהלה: תל-אביב, רח' קרליבך 12, טלפון 30134, ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דפוס משה שהם בע"מ. תל-אביב, רח' סץ 6 • גלופות: ציקוגרמיה כספי בע"מ. • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.